

فصل پنجم

معدن



## مقدمه

آمارگیری و انتشار مستمر آمار فعالیت های مربوط به معدن از سال ۱۳۳۳ توسط وزارت صنایع و معدن وقت آغاز شد که این آمارها هر سال هم زمان با انتشار نشریه "آمار فعالیت های صنعتی" در ضمیمه نشریه مذکور به چاپ می رسید. از سال ۱۳۳۹ آمارهای مذکور در نشریه ای مستقل تحت عنوان "آمار فعالیت های معدنی" منتشر گردید. اولین سرشماری از معدن کشور در آذرماه سال ۱۳۴۲ توسط وزارت اقتصاد اجرا شد و از سال ۱۳۴۲ تا سال ۱۳۵۳، دفتر آمار وزارت اقتصاد با استفاده از آمارهای دفاتر معدن مناطق مختلف کشور، هر سال آماری از فعالیت های معدن جمع آوری و منتشر می کرد. در سال ۱۳۵۳، دومین سرشماری از معدن متشکل کشور با همکاری مرکز آمار ایران و وزارت صنایع و معدن اجرا شد. از سال ۱۳۵۳ تا سال ۱۳۵۷، مرکز آمار ایران به طور سالانه بخشی از معدن را تحت عنوان معدن منتخب مورد آمارگیری قرار داد و از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۶۳، به دلیل عدم اجرای طرح های آماری و نیز فراهم نبودن آمارهای ثبتي جامع، این بخش از فعالیت های اقتصادی دچار خلاء آماری شد. در سال های ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵، مرکز آمار ایران اقدام به آمارگیری از معدن تحت پوشش بخش عمومی نمود و در سال ۱۳۶۶، سومین سرشماری از معدن کشور را به مرحله اجرا درآورد. از سال

۱۳۶۷ تاکنون (جزء در سال های ۱۳۷۰ و ۱۳۸۳) آمارگیری از معدن کشور به طور سالانه انجام می پذیرد.

آمار ارائه شده در این فصل از نتایج طرح "آمارگیری از معدن در حال بهره برداری کشور" استخراج شده است که در مورد آمارهای ارائه شده، توضیحات زیر ضروری است:

۱- در آمارگیری از معدن فعال کشور، اطلاعات مربوط به نفت و گاز، مواد رادیو اکتیو و خاک رس جمع آوری نشده است و به دلیل اهمیت خاص نفت و گاز، اطلاعات آماری مربوط به این فعالیت ها در فصل ۶ (نفت و گاز) به طور مجزا ارائه شده است.

۲- در طرح آمارگیری از معدن در حال بهره برداری کشور، معدن شن و ماسه به روش نمونه گیری و سایر معدن به صورت سرشماری مورد آمارگیری قرار می گیرند.

۳- در این فصل برای طبقه بندی فعالیت های بخش معدن از طبقه بندی بین المللی فعالیت های اقتصادی (I.S.I.C) ویرایش سوم، با اعمال تغییراتی در آن استفاده شده است.

۴- در جداول مربوط به اطلاعات مربوط به معدن سال ۱۳۸۰ استان، آمار مربوط به معدن شن و ماسه لحاظ نشده است.

همچنین آمارهای ارائه شده از سوی اداره کل تعاون در زمینه مشخصات عمومی شرکت های تعاونی معدنی نیز شامل این بخش می شود.

#### **تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است :**

**معدن :** مجموعه کانسار (ذخیره معدنی که بهره برداری از آن اقتصادی می باشد) و ماشین آلات و تسهیلاتی است که به منظور اکتشاف، تجهیز و بهره برداری و کانه آرایبی از کانسار ایجاد شده است. **کانه آرایبی :** به کلیه عملیات فیزیکی و شیمیایی که به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله و یا تفکیک کانه ها از یکدیگر صورت می گیرد، کانه آرایبی اطلاق می شود.

**معدن در حال بهره برداری :** معدنی که دارای مجوز بهره برداری از وزارت صنایع و معادن (برای معادن غیر از شن و ماسه) یا از شهرداریها و فرمانداری ها (برای معادن شن و ماسه) می باشد و در سال آمارگیری، حداقل مدت ۳۰ روز به صورت پیوسته یا ناپیوسته مجموعه ای از عملیات استخراج (در پاره ای از موارد همراه با کانه آرایبی) برای به دست آوردن کانه قابل فروش در آن انجام می شود.

**مدیریت خصوصی :** مدیریتی است که توسط افراد یا موسسات خصوصی اعمال می شود.

**مدیریت عمومی :** مدیریتی است که توسط وزارتخانه ها، سازمانهای دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، بانک ها و شهرداری ها اعمال می شود.

**شاغلان :** کلیه افرادی که در داخل یا خارج معدن به صورت تمام وقت یا پاره وقت برای معدن کار می کنند. شاغلان از نظر وظیفه ای که دارند به شاغلان خط تولید (ماهر و ساده) و سایر شاغلان تفکیک می شوند. در طرح آمارگیری از معادن در حال بهره برداری کشور، منظور از تعداد شاغلان، متوسط شاغلان در سال می باشد. **شاغلان ماهر خط تولید :** کارکنانی هستند که به اعتبار دانش فنی و تجربه ای که کسب کرده اند، توانایی انجام یک قسمت از کار فنی خط تولید را داشته باشند مانند مهندسان، تکنسین های فنی، استادکاران، سرکارگران، کارگران ماهر، تعمیرکاران و رانندگانی که در خط تولید مشغول به کار هستند.

**شاغلان ساده خط تولید :** کارکنانی هستند که شغل مورد تصدی آنان در خط تولید نیاز به تعلیم و کسب تجربه ندارد، مانند کارگران ساده، باربران و بارگیران که در خط تولید مشغول به کار هستند.

**سایر شاغلان :** کارکنانی که در معدن یا دفتر مرکزی به کار اداری، مالی و خدماتی اشتغال داشته و بطور مستقیم در امر استخراج و تولید دخالت ندارد و عموماً کارمند نامیده می شوند.

و تعمیر اساسی اموال سرمایه ای توسط شاغلان و سایر دریافتی های معدن که شامل دریافتی بابت کارهای کنتراتی، تعمیرات جزئی ساختمان، لوازم و تجهیزات اداری، تعمیرات جزئی ماشین آلات آزمایشگاه و غیره می باشد.

**ارزش پرداختی ها (داده ها):** عبارت است از ارزش مواد، ابزار و وسایل کار کم دوام، سوخت مصرف شده، آب و برق خریداری شده و سایر پرداختی ها که شامل پرداختی بابت کارهای کنتراتی، تعمیرات جزئی ساختمان، لوازم و تجهیزات اداری، تعمیرات جزئی ماشین آلات، آزمایشگاه و غیره می باشد.

**شرکت تعاونی معدنی:** نوعی شرکت تعاونی که در زمینه استخراج، بهره برداری و فروش مواد استخراج شده از معدن فعالیت دارد.

#### گزیده اطلاعات

براساس نتایج طرح آمارگیری از معدن فعال استان در سال ۱۳۸۷ تعداد ۱۸۴ معدن در حال بهره برداری در استان وجود داشته است. نتایج بدست آمده نشان می دهد، مجموعه ۲۴۹۳ نفر در این معدن به کار اشتغال داشته اند که تعداد شاغلان نسبت به سال قبل، ۶/۱ درصد افزایش یافته است.

در همین سال ارزش تولیدات معدن بالغ بر ۷۰۹/۵ میلیارد ریال بوده است.

**جبران خدمات مزد و حقوق بگیران:** عبارت است از مزد و حقوق و سایر پرداختی ها (پول، کالا و...) به مزد و حقوق بگیران.

**تولید مواد معدنی:** مجموع مواد معدنی حاصل از یک رشته فعالیت استخراج است که به اشکال گوناگون قابل عرضه به بازار می باشد.

**ارزش تولیدات:** ارزش مواد معدنی استخراج شده و سایر تولیدات معدن به قیمت تولید کننده، یعنی قیمت فروش به مشتریان در محل معدن است.

**سرمایه گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه ای):** تغییرات ایجاد شده در ارزش اموال سرمایه ای (مجموع ارزش خرید یا تحصیل یا ساخت اموال سرمایه ای جدید و هزینه تعمیرات اساسی اموال سرمایه ای منهای ارزش فروش یا انتقال اموال سرمایه ای) طی دوره زمانی معین را سرمایه گذاری گویند.

**اموال سرمایه ای:** ماشین آلات، وسایل، ابزار و تجهیزاتی هستند که برای انجام فعالیتهای تولیدی یا ایجاد خدمت به کار گرفته می شوند و عمر مفید اقتصادی آنها معمولاً از یکسال بیشتر است.

**ارزش افزوده:** عبارت است از ارزش دریافتی ها (ستانده ها) منهای ارزش پرداختی ها (داده ها).

**ارزش دریافتی ها (ستانده ها):** عبارت است از ارزش تولیدات مواد معدنی، سایر تولیدات، ساخت

۱- ۵- مشخصات عمومی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت

جبران خدمات مزد و حقوق بگیران (میلیون ریال)	تعداد شاغلان (نفر)	تعداد معادن		جمع	سال و فعالیت
		نحوه مدیریت			
		عمومی	خصوصی		
۳۸۸۷۰	۳۳۳۹	۱۷۳	۸	۱۸۱	..... ۱۳۸۰
۶۶۰۷۶	۴۲۹۳	۲۵۵	۴۷	۳۰۲	..... ۱۳۸۲
۵۴۳۳۷	۲۴۶۲	۲۰۶	۴	۲۱۰	..... ۱۳۸۴
۶۰۹۶۴	۲۲۲۶	۱۸۱	۵	۱۸۶	..... ۱۳۸۵
۷۹۰۷۲	۲۳۴۹	۱۷۲	۴	۱۷۶	..... ۱۳۸۶
۱۲۰۳۶۹	۲۴۹۳	۱۷۶	۱	۱۸۴	..... ۱۳۸۷
۱۴۸۸۷	۱۸۳	۲	۰	۲	..... استخراج زغال سنگ
۳۶۷۵۹	۷۳۹	۱۰	۲	۱۲	..... استخراج سنگهای آهنی
۲۹۶۷	۸۴	۱۰	۰	۱۰	..... استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی
.	.	.	.	.	..... سنگ طلا
۱۳۳۵	۳۱	۱	۰	۱	..... سنگ مس
۱۲۲۲	۳۹	۷	۰	۷	..... کرومیت
۴۱۰	۱۴	۲	۰	۲	..... منگنز
۵۴۱۵۴	۱۲۲۰	۱۳۳	۵	۱۳۸	..... استخراج شن و ماسه و ...
.	.	.	.	.	..... شن و ماسه
۲۷۵۴۱	۵۳۲	۳۵	۰	۳۵	..... سنگهای تزئینی
۵۹۱۲	۱۶۸	۲۳	۱	۲۴	..... سنگ لاشه
۱۸۸۰	۴۲	۰	۲	۲	..... سنگ بالاست
۹۰۵۷	۱۷۹	۱۰	۲	۱۲	..... سنگ آهک
۳۴۰۴	۱۳۷	۴۳	۰	۴۳	..... سنگ گچ
۶۲۳۴	۱۵۶	۲۰	۰	۲۰	..... کائولن، خاک نسوز و ...
۹۱	۳	۱	۰	۱	..... دولومیت
۳۵	۳	۱	۰	۱	..... بنتونیت و گل سرشوی
.	.	.	.	.	..... منیزیت و گل سفید
۴۰۹	۱۸	۳	۰	۳	..... استخراج مواد معدنی شیمیایی و ...
۴۰۹	۱۸	۳	۰	۳	..... باریت
.	.	.	.	.	..... فلورین
۳۴۰۹	۷۸	۷	۰	۷	..... استخراج نمک
۷۷۸۵	۱۷۲	۱۱	۱	۱۲	..... استخراج سایر مواد معدنی
۸۰۶	۲۳	۳	۰	۳	..... سیلیس
۴۸۹	۸	۱	۰	۱	..... پوکه معدنی
۲۸۸	۹	۱	۱	۲	..... فلدسپات
۷۶۰	۳۲	۴	۰	۴	..... تالک
۵۴۳۰	۹۶	۱	۰	۱	..... فیروزه
۱۲	۴	۱	۰	۱	..... عقیق

مأخذ - مرکز آمار ایران. (ر. پ).

۲ - ۵ - مشخصات عمومی معادن در حال بهره برداری بر حسب شهرستان: ۱۳۸۷

ارزش تولیدات (میلیون ریال)	جبران خدمات مزد و حقوق بگیران (میلیون ریال)	تعداد شاغلان (نفر)	تعداد معادن		جمع	شهرستان
			نحوه مدیریت			
			عمومی	خصوصی		
۷۰۹۵۵۵	۱۲۰۳۶۹	۲۴۹۳	۱۷۶	۸	۱۸۴	کل استان
...	...	...	...	...	...	باخروز
۳۷۴۰	۱۸۰۵	۴۰	۴	.	۴	بجستان
۶۰۱۳	۱۳۷۶	۳۷	۴	.	۴	بردسکن
۹۶۰	۵۲۶	۱۵	۱	.	۱	بینالود
۸۳۱۳	۲۰۹۲	۷۴	۱۰	.	۱۰	تایباد
...	...	...	...	...	...	تخت جلگه <sup>(۱)</sup>
۳۶۱	۱۶۲	۵	۲	.	۲	تریت جام
۵۰۸۲۹	۸۱۶۷	۱۶۸	۱۰	۲	۱۲	تریت حیدریه
...	...	...	...	...	...	جغتای <sup>(۱)</sup>
...	...	...	...	...	...	جوین <sup>(۱)</sup>
۱۰۴۱۰	۲۷۶۶	۸۰	۹	.	۹	چناران
.	.	.	.	.	.	خلیل آباد
۳۷۶۰۲۴	۳۴۳۲۲	۶۸۹	۵	۳	۸	خواف
...	...	...	...	...	...	خوشاب <sup>(۱)</sup>
.	.	.	.	.	.	درگز
.	.	.	.	.	.	رشتخوار
۲۴۰	۹۱	۳	۱	.	۱	زاوه
۴۰۷۰۸	۵۹۹۸	۱۵۶	۲۱	.	۲۱	سبزوار
۲۳۱۷۴	۱۴۷۵۳	۱۷۷	۱	.	۱	سرخس
۲۶۳۰	۸۶۰	۵۲	۱۳	.	۱۳	فریمان
۲۹۲۷	۹۸۵	۲۰	.	۱	۱	قوچان
۶۵۳۸	۹۲۰	۳۷	۱۰	.	۱۰	کاشمر
.	.	.	.	.	.	کلات
۸۳۰۸۳	۱۸۷۱۴	۳۲۱	۱۶	.	۱۶	گناباد
۶۸۶۰۳	۱۴۸۴۶	۳۶۱	۴۸	۲	۵۰	مشهد
.	.	.	.	.	.	مه ولات
۲۵۰۰۳	۱۱۹۸۴	۲۶۰	۲۰	.	۲۰	نیشابور

۱- اطلاعات شهرستان های تازه تاسیس با شهرستان های قبل از تقسیمات جدید کشوری ارایه گردیده است.  
مأخذ - مرکز آمار ایران. (ر. پ).

۳- ۵- تعداد شاغلان<sup>(۱)</sup> معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت

سایر شاغلان (اداری، مالی، خدماتی)	شاغلان خط تولید		جمع	سال و فعالیت
	ساده	ماهر		
۵۸۵	۱۱۷۳	۱۵۸۱	۳۳۳۹	۱۳۸۰
۷۴۹	۱۶۴۳	۱۹۰۱	۴۲۹۳	۱۳۸۲
۴۳۹	۱۱۵۵	۸۶۸	۲۴۶۲	۱۳۸۴
۴۲۸	۸۹۶	۹۰۲	۲۲۲۶	۱۳۸۵
۳۸۶	۱۰۳۹	۹۲۴	۲۳۴۹	۱۳۸۶
۴۹۹	۱۰۹۵	۱۹۹	۲۴۹۳	۱۳۸۷
۱۷	۱۳۵	۳۱	۱۸۳	استخراج زغال سنگ
۱۲۵	۴۱۸	۱۹۶	۷۳۹	استخراج سنگهای آهنی
۱۸	۲۵	۴۲	۸۴	استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی
.	.	.	.	سنگ طلا
۴	۱۰	۱۷	۳۱	سنگ مس
۱۱	۱۱	۱۸	۳۹	کرومیت
۳	۴	۷	۱۴	منگنز
۲۶۹	۴۰۱	۵۵۰	۱۲۲۰	استخراج شن و ماسه و ...
.	.	.	.	شن و ماسه
۱۰۸	۱۶۰	۲۶۴	۵۳۲	سنگهای تزئینی
۳۴	۵۷	۷۶	۱۶۸	سنگ لاشه
۸	۲۲	۱۲	۴۲	سنگ بالاست
۳۴	۷۱	۷۴	۱۷۹	سنگ آهک
۴۹	۲۷	۶۱	۱۳۷	سنگ گچ
۳۳	۶۲	۶۱	۱۵۶	کائولن، خاک نسوز و ...
۱	۱	۱	۳	دولومیت
۱	۱	۱	۳	بنتونیت و گل سرشوی
.	.	.	.	منیزیت و گل سفید
۳	۱۱	۵	۱۸	استخراج مواد معدنی شیمیایی و ...
۳	۱۱	۵	۱۸	باریت
.	.	.	.	فلورین
۲۴	۲۰	۳۴	۷۸	استخراج نمک
۴۴	۸۵	۴۳	۱۷۲	استخراج سایر مواد معدنی
۵	۱۲	۶	۲۳	سیلیس
۳	۳	۲	۸	پوکه معدنی
۲	۳	۴	۹	فلدسپات
۱۲	۱۲	۸	۳۲	تالک
۲۱	۵۴	۲۱	۹۶	فیروزه
۱	۱	۲	۴	عقیق

۱- تعداد شاغلان معدنی که در آن، انجام بخشی از فعالیت های استخراج به صورت کنتراتی به دیگران واگذار شده، جزء شاغلان معدن به حساب نیامده است.  
 مأخذ - مرکز آمار ایران. (ر. پ).



۴ - ۵ - مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت

ارزش تولیدات (میلیون ریال)	مقدار تولید		سال و فعالیت
	شن و ماسه، بالاست و پوکه معدنی (مترمکعب)	مواد معدنی به جزء شن و ماسه، بالاست و پوکه معدنی (تن)	
۲۳۲۳۹۸	۲۳۶۵۰۰	۸۱۸۰۴۳۸	۱۳۸۰
۴۲۸۵۷۵	۷۳۰۰۹۶۳	۷۸۵۸۹۰۷	۱۳۸۲
۳۰۴۵۶۴	۲۴۳۴۰	۶۳۹۱۵۷۹	۱۳۸۴
۳۰۷۶۳۳	۱۲۳۵۰۰	۴۶۸۲۱۴۲	۱۳۸۵
۴۲۱۶۶۵	۴۴۵۴۴۲	۶۳۰۸۳۸۷	۱۳۸۶
۷۰۹۵۵۵	۳۶۳۰۰۰	۹۴۸۱۱۶۷	۱۳۸۷
۲۳۵۷۴	.	۱۲۴۱۰	استخراج زغال سنگ
۳۸۲۷۰۶	.	۲۷۶۷۰۸۵	استخراج سنگهای آهن
۱۳۱۶۱	.	۶۰۵۰	استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی
.	.	.	سنگ طلا
۵۸۵۰	.	۱۳۰۰	سنگ مس
۶۲۲۱	.	۳۱۵۰	کرومیت
۱۰۹۰	.	۱۶۰۰	منگنز
۲۶۷۷۲۳	۳۵۰۰۰۰	۶۵۷۵۸۴۱	استخراج شن و ماسه و ...
.	.	.	شن و ماسه
۷۶۱۰۱	.	۳۹۲۷۲۰	سنگهای تزئینی <sup>(۱)</sup>
۱۶۴۸۷	.	۵۳۸۱۷۷	سنگ لاشه
۲۸۰۰۰	۳۵۰۰۰۰	.	سنگ بالاست
۷۷۹۴۴	.	۳۸۳۵۶۴۳	سنگ آهک
۱۷۸۱۷	.	۱۴۰۰۷۸۱	سنگ گچ
۵۰۹۸۴	.	۳۹۹۵۲۰	کائولن، خاک نسوز <sup>(۲)</sup>
۳۴۰	.	۶۰۰۰	دولومیت
۱۵۰	.	۳۰۰۰	بنتونیت و گل سرشوی
.	.	.	منیزیت و گل سفید
۱۱۲۵	.	۳۰۰۰	استخراج مواد معدنی شیمیایی و ...
۱۱۲۵	.	۳۰۰۰	باریت
.	.	.	فلورین
۷۴۵۴	.	۸۵۶۵۰	استخراج نمک <sup>(۳)</sup>
۱۳۸۱۱	۱۳۰۰۰	۳۱۱۳۱	استخراج سایر مواد معدنی
۱۹۴۰	.	۱۴۴۰۰	سیلیس
۱۰۰۱	۱۳۰۰۰	.	پوکه معدنی
۶۲۰	.	۴۵۰۰	فلدسپات
۱۳۵۰	.	۱۲۲۰۰	تالک
۸۷۵۰	.	۲۵	فیروزه
۱۵۰	.	۶	عقیق

۱ - استخراج سنگهای تزئینی مرمرکوب، مرمرگلدانی، مرمریت قرمزکوب، مرمر لیمویی کوب، مرمر لیمویی لاشه، مرمریت سفید کوب، سایر انواع تراورتن، انواع گرانیت، سنگ چینی ساده و بازالت و ... می باشد.

۲ - خاک نسوز، خاک صنعتی و کرونا می باشد.

۳ - استخراج نمک، نمک سنگی و نمک خاکی است.

مأخذ - مرکز آمار ایران، (ر. پ).

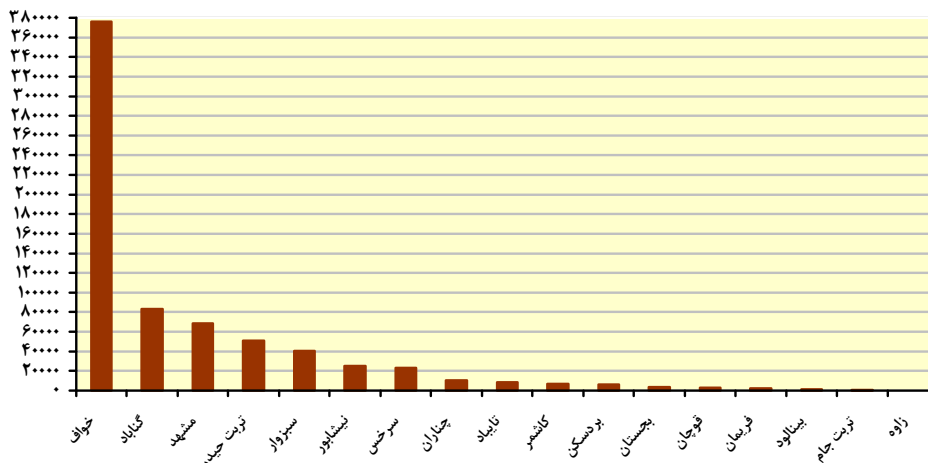
۵-۵- ارزش افزوده و ارزش پرداختی ها و دریافتی های معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت (میلیون ریال)

دریافتی ها ( ستانده ها )	پرداختی ها ( داده ها )	ارزش افزوده	سال و فعالیت
۲۳۵۸۹۴	۴۳۹۶۶	۱۹۱۹۲۸	..... ۱۳۸۰
۴۳۶۰۹۳	۸۸۶۶۲	۳۴۷۴۳۱	..... ۱۳۸۲
۳۳۵۱۵۲	۷۷۷۰۸	۲۵۷۴۴۳	..... ۱۳۸۴
۳۲۶۴۴۳	۹۳۰۴۵	۲۳۳۳۹۸	..... ۱۳۸۵
۴۴۱۳۲۲	۱۲۹۵۶۴	۳۱۱۷۵۸	..... ۱۳۸۶
<b>۷۴۹۹۷۳</b>	<b>۲۱۳۰۶۳</b>	<b>۵۳۶۹۱۱</b>	<b>..... ۱۳۸۷</b>
۲۴۲۳۴	۳۶۴۸	۲۰۵۸۵	..... استخراج زغال سنگ
۴۱۶۹۸۷	۱۱۱۴۱۷	۳۰۵۵۷۰	..... استخراج سنگهای آهنی
۱۳۱۷۴	۲۷۷۱	۱۰۴۰۴	..... استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی
.	.	.	..... سنگ طلا
۵۸۵۰	۱۰۲۳	۴۸۲۷	..... سنگ مس
۶۲۲۸	۱۴۹۹	۴۷۲۹	..... کرومیت
۱۰۹۶	۲۴۸	۸۴۸	..... منگنز
<b>۲۷۲۰۱۳</b>	<b>۸۹۷۶۰</b>	<b>۱۸۲۲۵۳</b>	<b>..... استخراج شن و ماسه و ...</b>
.	.	.	..... شن و ماسه
۷۷۸۸۶	۲۰۸۰۸	۵۷۰۷۸	..... سنگهای تزئینی
۱۸۳۷۱	۶۹۰۵	۱۱۴۶۶	..... سنگ لاشه
۲۸۰۰۰	۱۲۵۳۰	۱۵۴۷۰	..... سنگ بالاست
۷۸۴۱۳	۳۰۴۸۰	۴۷۹۳۳	..... سنگ آهک
۱۷۸۷۱	۱۰۱۱۰	۷۷۶۱	..... سنگ گچ
۵۱۰۳۳	۸۷۴۳	۴۲۲۹۰	..... کائولن، خاک نسوز و ...
۲۸۸	۱۱۵	۱۷۳	..... دولومیت
۱۵۰	۶۸	۸۲	..... بنتونیت و گل سرشوی
.	.	.	..... منیزیت و گل سفید
۱۱۷۰	۲۸۵	۸۸۵	<b>..... استخراج مواد معدنی شیمیایی و ...</b>
۱۱۷۰	۲۸۵	۸۸۵	..... باریت
.	.	.	..... فلورین
۷۸۰۲	۲۴۷۱	۵۳۳۲	..... استخراج نمک
۱۴۵۹۳	۲۷۱۱	۱۱۸۸۲	..... استخراج سایر مواد معدنی
۲۰۴۰	۶۰۴	۱۴۳۶	..... سیلیس
۱۰۵۱	۲۱۴	۸۳۷	..... پوکه معدنی
۶۲۷	۱۹۳	۴۳۴	..... فلدسپات
۱۳۷۰	۲۵۸	۱۱۱۲	..... تالک
۹۳۵۰	۱۴۰۷	۷۹۴۳	..... فیروزه
۱۵۵	۳۴	۱۲۱	..... عقیق

مأخذ - مرکز آمار ایران. (ر. پ).

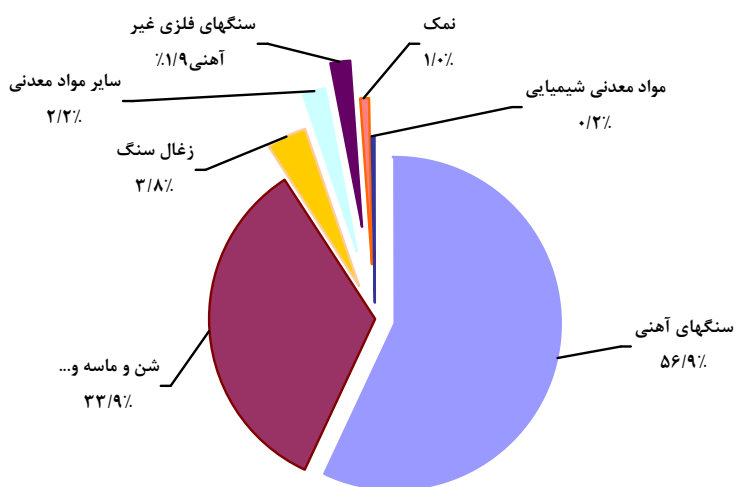
### ۵-۱ - ارزش تولیدات مواد معدنی بر حسب شهرستان : ۱۳۸۷

میلیون ریال



مینا : جدول ۵-۲

### ۵-۲ - ارزش افزوده بر حسب ماده معدنی : ۱۳۸۷



مینا : جدول ۵-۵

۶- ۵- سرمایه گذاری معادن در حال بهره برداری برحسب فعالیت و نوع اموال سرمایه ای (میلیون ریال)

تجهیزات اداری	وسایل نقلیه	ماشین الات، ابزار و وسایل کار بادوام	جمع	سال و فعالیت
۳۵۰	۱۴۳۷	۱۹۸۰۲	۲۳۵۰۸	..... ۱۳۸۰
۲۶۷	۳۸۲۵	۵۹۵۰۵	۶۸۵۴۳	..... ۱۳۸۲
۲۳۵	۲۴۴۵	۴۳۷۹۷	۶۲۶۴۴	..... ۱۳۸۴
۱۲۳۱	۲۹۰۵	۳۷۴۵۶	۵۱۴۹۲	..... ۱۳۸۵
۳۱۹	۲۵۳۱	۲۵۶۱۹	۳۲۱۳۰	..... ۱۳۸۶
۵۲۴	۳۶۳۹	۳۶۵۰۴	۵۴۱۲۹	..... ۱۳۸۷
۵۳	۱۶۹	۸۷۵	۱۴۵۶	..... استخراج زغال سنگ
۱۱	-۱۴	۸۱۱	۸۲۸	..... استخراج سنگهای آهن
۱۰	۱۰	۲۱۹۱	۲۲۱۸	..... استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی
.	.	.	.	..... سنگ طلا
۱۰	۱۰	۱۰۰۰	۱۰۲۰	..... سنگ مس
.	.	۳۵	۴۲	..... کرومیت
.	.	۱۱۵۶	۱۱۵۶	..... منگنز
۴۳۸	۲۷۰۶	۳۲۰۶۶	۴۷۸۳۸	..... استخراج شن و ماسه و ...
.	.	.	.	..... شن و ماسه
۵۵	۵۰۷	۹۵۶۷	۱۳۲۱۳	..... سنگهای تزئینی
۱۰	۴۹۴	۳۴۴۹	۴۴۹۳	..... سنگ لاشه
.	.	.	.	..... سنگ بالاست
۴۲	۱۶۲۹	۵۲۶۴	۸۳۹۳	..... سنگ آهک
۵۳	۳۶	۳۵۵۴	۴۱۰۵	..... سنگ گچ
۲۷۷	۴۱	۱۰۲۱۲	۱۷۶۰۵	..... کائولن، خاک نسوز و ...
.	.	.	.	..... دولومیت
.	.	۲۰	۳۰	..... بنتونیت و گل سرشوی
.	.	.	.	..... منیزیت و گل سفید
.	.	۳۰	۴۵	..... استخراج مواد معدنی شیمیایی و ...
.	.	۳۰	۴۵	..... باریت
.	.	.	.	..... فلورین
۷	۷۴۸	۳۱۰	۱۳۵۸	..... استخراج نمک
۵	۲۰	۲۲۱	۱۰۷۷	..... استخراج سایر مواد معدنی
.	.	۲۰	۲۱۴	..... سیلیس
.	.	۵۰	۵۰	..... پوکه معدنی
.	.	۷	۷	..... فلدسپات
.	.	۴۴	۸۲	..... تالک
۵	۲۰	۱۰۰	۷۱۹	..... فیروزه
.	.	.	۵	..... عقیق



۶ - ۵ - سرمایه گذاری معادن در حال بهره برداری برحسب فعالیت و نوع اموال سرمایه ای (دنباله)  
(میلیون ریال)

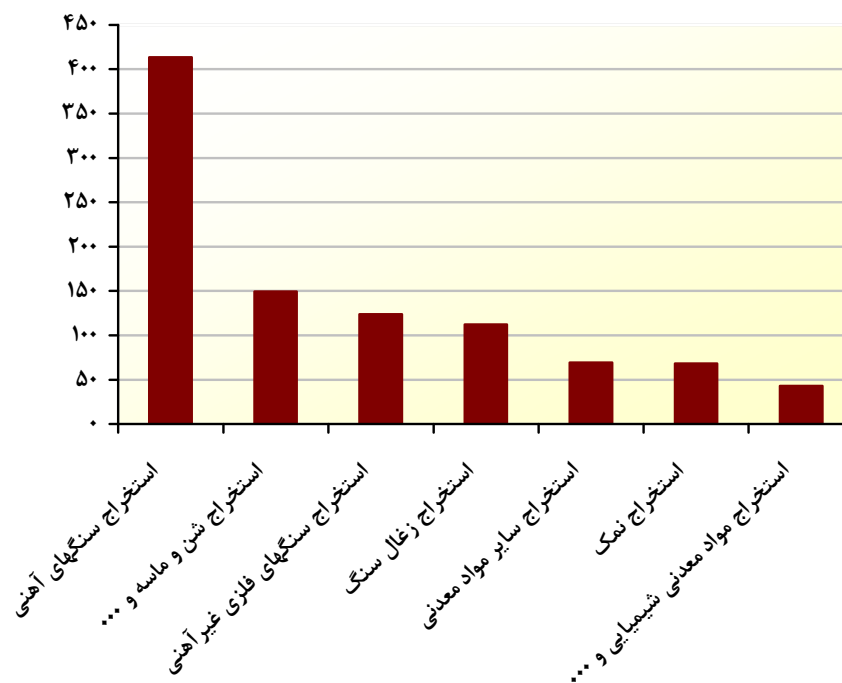
سایر	نرم افزارهای رایانه ای	توسعه و اکتشاف	راه اختصاصی	ساختمان و زمین	سال و فعالیت
۱۱۰	۱۰۴	۳۱	۶۶۳	۱۰۱۱	۱۳۸۰
۸۸	۸۰	۱۰۳۵	۱۵۲۱	۲۱۱۲	۱۳۸۲
۹۰	۱۲۵	۲۵۶۰	۲۰۶۲	۱۱۲۳۰	۱۳۸۴
۱۶	۳۸	۳۲۶۵	۴۶۷۰	۱۹۱۲	۱۳۸۵
.	۲۲	۵۳۲	۹۲۶	۲۱۸۲ <sup>(۱)</sup>	۱۳۸۶
.	۵۹	۶۰۹۳	۷۸۹	۹۲۳۲ <sup>(۱)</sup>	۱۳۸۷
.	۴۰	۲۰	۱۰	۲۸۹	استخراج زغال سنگ
.	.	.	۵	۲۴	استخراج سنگهای آهن
.	.	.	۷	.	استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی
.	.	.	.	.	سنگ طلا
.	.	.	.	.	سنگ مس
.	.	.	۷	.	کرومیت
.	.	.	.	.	منگنز
.	۱۰	۳۵۵۵	۴۹۱	۸۵۷۳	استخراج شن و ماسه و ...
.	.	.	.	.	شن و ماسه
.	.	۲۳۲۴	۱۳۹	۶۲۱	سنگهای تزئینی
.	.	.	۳۹	۵۰۱	سنگ لاشه
.	.	.	.	.	سنگ بالاست
.	۴	۱۲۳۰	۲۰۶	۱۸	سنگ آهک
.	۵	.	۱۰۳	۳۵۴	سنگ گچ
.	۱	۱	۵	۷۰۷۰	کائولن، خاک نسوز و ...
.	.	.	.	.	دولومیت
.	.	.	.	۱۰	بنتونیت و گل سرشوی
.	.	.	.	.	منیزیت و گل سفید
.	.	.	.	۱۵	استخراج مواد معدنی شیمیایی و ...
.	.	.	.	۱۵	باریت
.	.	.	.	.	فلورین
.	۱	.	۴۶	۲۴۶	استخراج نمک
.	۸	۵۱۸	۲۳۰	۷۵	استخراج سایر مواد معدنی
.	۴	.	۱۹۰	.	سیلیس
.	.	.	.	.	پوکه معدنی
.	.	.	.	.	فلدسپات
.	.	۱۸	۲۰	.	تالک
.	۴	۵۰۰	۲۰	۷۰	فیروزه
.	.	.	.	۵	عقیق

۱- اطلاعات ارائه شده در سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷، فقط مربوط به ساختمان بدون زمین است.  
مأخذ - مرکز آمار ایران. (ر. پ).

### ۳ - ۵ - بهره وری نیروی کار در بخش معدن به تفکیک نوع

ماده معدنی: ۱۳۸۷

میلیون ریال



منبع: جدول ۱-۵ و ۵-۵

۷ - ۵ - تعداد معدن در حال بهره برداری شهرستان بر حسب فعالیت : ۱۳۸۷

فعالیت	جمع	بجستان	بردسکن	بینالود	تایباد	تربت جام
جمع .....	۱۱۴	۴	۴	۱	۱۰	۲
استخراج زغال سنگ .....	۲	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج سنگهای آهنی .....	۱۲	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی	۱۰	۰	۱	۰	۰	۰
سنگ طلا .....	۱	۰	۱	۰	۰	۰
سنگ مس .....	۷	۰	۰	۰	۰	۰
کرومیت .....	۲	۰	۰	۰	۰	۰
منگنز .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج شن و ماسه و ...	۱۳۸	۴	۲	۰	۳	۰
شن و ماسه .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
سنگهای تزئینی .....	۳۵	۴	۰	۰	۳	۰
سنگ لاشه .....	۲۴	۰	۰	۰	۰	۰
سنگ بالاست .....	۲	۰	۰	۰	۰	۰
سنگ آهک .....	۱۲	۰	۰	۰	۰	۰
سنگ گچ .....	۴۳	۰	۲	۰	۰	۰
کائولن، خاک نسوز و ...	۲۰	۰	۰	۰	۰	۰
دولومیت .....	۱	۰	۰	۰	۰	۰
بنتونیت و گل سرشوی .....	۱	۰	۰	۰	۰	۰
منیزیت و گل سفید .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج مواد معدنی شیمیایی و ...	۳	۰	۰	۰	۲	۰
باریت .....	۳	۰	۰	۰	۲	۰
فلورین .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج نمک .....	۷	۰	۱	۰	۰	۱
استخراج سایر مواد معدنی ...	۱۲	۰	۰	۱	۵	۱
سیلیس .....	۳	۰	۰	۱	۱	۱
پوکه معدنی .....	۱	۰	۰	۰	۰	۰
فلدسپات .....	۲	۰	۰	۰	۰	۰
تالک .....	۴	۰	۰	۰	۴	۰
فیروزه .....	۱	۰	۰	۰	۰	۰
عقیق .....	۱	۰	۰	۰	۰	۰



۷-۵ - تعداد معادن در حال بهره برداری شهرستان بر حسب فعالیت: ۱۳۸۷ (دنباله)

فعالیت	تربت حیدریه	چناران	خواف	زاوه	سبزوار	سرخس	فریمان
جمع .....	۱۲	۹	۱	۱	۲۱	۱	۱۳
استخراج زغال سنگ .....	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰
استخراج سنگهای آهنی .....	۰	۰	۷	۰	۰	۰	۰
استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی .....	۰	۰	۰	۰	۶	۰	۰
سنگ طلا .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
سنگ مس .....	۰	۰	۰	۰	۴	۰	۰
کرومیت .....	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۰
منگنز .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج شن و ماسه و ... ..	۱۰	۹	۰	۱	۱۵	۰	۱۳
شن و ماسه .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
سنگهای تزئینی .....	۲	۰	۰	۰	۳	۰	۰
سنگ لاشه .....	۱	۵	۰	۰	۴	۰	۷
سنگ بالاست .....	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰
سنگ آهک .....	۲	۲	۰	۰	۱	۰	۱
سنگ گچ .....	۰	۲	۰	۰	۲	۰	۵
کائولن، خاک نسوز و ... ..	۲	۰	۰	۰	۵	۰	۰
دولومیت .....	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰
بنتونیت و گل سرشوی .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
منیزیت و گل سفید .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج مواد معدنی شیمیایی و ... ..	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰
باریت .....	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰
فلورین .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج نمک .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج سایر مواد معدنی ..	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰
سیلیس .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
پوکه معدنی .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
فلدسپات .....	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰
تالک .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
فیروزه .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
عقیق .....	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰





۷- ۵ - تعداد معادن در حال بهره برداری شهرستان بر حسب فعالیت: ۱۳۸۷ (دنباله)

فعالیت	قوچان	کاشمر	گناباد	مشهد	نیشابور	سایر شهرستان ها
جمع .....	۱	۱۰	۱۶	۵۰	۲۰	۰
استخراج زغال سنگ .....	۰	۰	۰	۱	۰	۰
استخراج سنگهای آهنی .....	۰	۰	۰	۳	۲	۰
استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی	۰	۴	۰	۰	۰	۰
سنگ طلا .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
سنگ مس .....	۰	۴	۰	۰	۰	۰
کرومیت .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
منگنز .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج شن و ماسه و ...	۱	۷	۱۶	۴۳	۱۴	۰
شن و ماسه .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
سنگهای تزئینی .....	۰	۱	۸	۱۱	۲	۰
سنگ لاشه .....	۱	۰	۰	۰	۵	۰
سنگ بالاست .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
سنگ آهک .....	۰	۰	۰	۴	۲	۰
سنگ گچ .....	۰	۱	۱	۲۸	۲	۰
کائولن، خاک نسوز و ...	۰	۵	۶	۰	۲	۰
دولومیت .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
بنتونیت و گل سرشوی .....	۰	۰	۱	۰	۰	۰
منیزیت و گل سفید .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج مواد معدنی شیمیایی و ...	۰	۰	۰	۰	۰	۰
باریت .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
فلورین .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج نمک .....	۰	۰	۰	۲	۳	۰
استخراج سایر مواد معدنی .	۰	۰	۰	۱	۲	۰
سیلیس .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
پوکه معدنی .....	۰	۰	۰	۱	۱	۰
فلدسپات .....	۰	۰	۰	۱	۰	۰
تالک .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰
فیروزه .....	۰	۰	۰	۰	۱	۰
عقیق .....	۰	۰	۰	۰	۰	۰

مأخذ - مرکز آمار ایران، (ر. پ).

۸- ۵- مشخصات عمومی شرکت های تعاونی معدنی فعال بر حسب شهرستان

سرمایه (هزار ریال)	شاغلان	عضو	تعداد	سال و شهرستان
۶۹۶۵۰۶۵	۵۵۰	۲۴۰۵	۶۵	۱۳۸۰
۱۱۹۱۱۸۱۵	۶۴۸	۱۰۳۷	۶۹	۱۳۸۵
۱۳۲۶۹۷۴۵	۶۷۱	۱۰۵۹	۷۲	۱۳۸۷
۱۳۹۵۱۲۰۵	۷۴۱	۱۲۳۰	۸۵	۱۳۸۸
<b>۱۳۸۳۷۸۳۰</b>	<b>۷۹۶</b>	<b>۱۳۸۲</b>	<b>۱۰۰</b>	<b>۱۳۸۹</b>
.	.	.	.	باخرز
۸۰۸۱۰۰	۱۹	۲۷	۳	بجستان
۱۰۵۰۰	۷	۷	۱	بردسکن
.	.	.	.	بینالود
۳۰۰۰	۶	۱۰	۱	تایباد
.	.	.	.	تخت جلگه
۱۴۴۰۰	۶	۸	۱	تربت جام
۲۰۹۱۰۰	۴۹	۵۷	۷	تربت حیدریه
.	.	.	.	جغتای
.	.	.	.	جوین
۸۲۱۰۰	۴۱	۱۴۷	۴	چناران
.	.	.	.	خلیل آباد
.	.	.	.	خوشاب
.	.	.	.	خواف
.	.	.	.	درگز
.	.	.	.	رشتخوار
.	.	.	.	زاوه
۱۲۱۸۱۲۰	۲۷	۶۶	۵	سبزوار
.	.	.	.	سرخس
۲۳۹۲۲۰	۴۰	۵۷	۶	فریمان
۱۰۵۰۰	۷	۷	۱	قوچان
۸۵۲۰۰	۱۲	۱۴	۲	کاشمر
.	.	.	.	کلات
۲۵۵۸۵۰	۵۲	۶۷	۷	گناباد
۹۵۹۹۳۴۰	۳۸۴	۵۱۹	۵۴	مشهد
.	.	.	.	مه ولات
۱۳۰۲۴۰۰	۱۴۵	۳۹۶	۸	نیشابور

مآخذ - اداره کل تعاون خراسان رضوی.